

ČESKOSLOVENSKA
SOCIALISTICKA
REPUBLIKA
(19)

ÚRAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

258682
(11) (B1)

(51) Int. Cl.⁴
G 05 D 16/08

(22) Prihlásené 28 11 86
(21) (PV 8737-86.P)

(40) Zverejnené 17 12 87

(45) Vydané 15 12 88

(75)
Autor vynálezu

MARCIKÁN STANISLAV, PRIEVIDZA, NORULÁK ŠTEFAN, NOVÁKY

(54) Tlakový spínač pre znečistené a stredne zahustené kvapalné zmesi

1

Vynález rieši tlakový spínač pre znečistené a stredne zahustené kvapalné zmesi, reagujúci na tlak znečistenej kvapaliny, cementových a vápenných suspenzií, zmesí na báze sfov, umelých a prírodných živíc a pre stredne zahustené kvapalné zmesi v nízko-tlakových rozvodoch. Tlakový spínač spadá do cdboru regulačnej techniky.

Existuje celý rad tlakových spínačov, ktoré reagujú na príslušné tlakové hodnoty čistých kvapalín, napríklad membránové tlakové spínače. Ich nevýhodou je ľahká sedimentácia pretekajúcej suspenzie v tlakovom spínači, možnosť úniku meronosného inédia nad membránu a ich nasledná nevhodnosť použitia pre prevádzky v baníctve, ako napríklad pri injektáži. Ďalej je možné snímať tlak tenzometricky, na základe napäťia v materiale tlakového spínača, v ktorom prúdi kvapalná zmes. Pre svoju zložitosť tieto zariadenia nie celkom vyhovujú v baníctve, kde je potrebné regulovať tlak injektážnej zmesi. Pri tlakových spínačoch používaných k regulácii injektážnej zmesi musí byť zaistené dokonalé omývanie všetkých priestorov tlakového spínača, aby nedochádzalo k sedimentácii pevných častí. Uvedené známe tlakové spínače nevyhovujú týmto podmienkam a nie je ich možné vôbec použiť pre dané podmienky.

2

Uvedené nevýhody a nedostatky odstraňuje v podstate vynález, ktorým je tlakový spínač pre znečistené a stredne zahustené kvapalné zmesi a jeho podstata spočíva v tom, že v mieste potrebnej regulácie tlaku prúdiacej suspenzie je pripojená do potrubia elastická valcová rúra, ktorá je zdeformovaná pomocou pásu. Pás je plochou stranou položený na valcovej rúre. Pozdĺžna os pásu je kolmá na pozdĺžnu os valcovej rúry. Jeden koniec pásu je otočne uchytený na čepe pomocou upevňovacieho svorníka a druhý voľný koniec je nasunutý pozdĺžou drážkou na vodiaci svorník. Na pohyblivom knci pásu je upevnená horná a dolná clonka. Bez pôsobenia tlaku kvapalnej zmesi v elastickej valcovej rúre dolná clonka zachádza do štrbinu dolného mikrospínača. Pôsobením sily vytvorennej tlakom prúdiacej kvapaliny na vzniknutú plochu sa voľný koniec pásu pohybuje po vodiacom svorníku, pričom sa horná clonka zasunie do štrbinu horného mikrospínača. Na kratšej konzole je pripavený dolný mikrospínač a horný mikrospínač je pripavený na dlhšej konzole. Vodiaci svorník, čap, dlhšia konzola a kratšia konzola sú pripavené na základovej doske. Valcová rúra je pritláčaná pásom na základovú dosku.

Ďalšou podstatou vynálezu je, že pás vo

východzej polohe je položený na dorazovej matici, ktorá je naskrutkovaná na vodiaci svorník. Pás je pridržiavaný tlačnou pružinou, nasunutou na vodiaci svorník tak, aby deformoval elasticú valcovú rúru. Pružina v predpätom stave je zaistená nastavovacou maticou. Nastavovacia matica umožňuje vytvoriť ľubovoľné predpätie tlačnej pružiny.

Výhodou tohto tlakového spínača je hlavné jeho jednoduchosť, technologický nenáročná konštrukcia, čo má veľký vplyv na spolahlivosť a jednoduchú výrobu. Ďalšou výhodou vynálezu je schopnosť reagovania tlakového spínača na veľký rozsah tlaku znečistenej kvapalnej zmesi, čo sa dosahuje tlačnou pružinou, šírkou pásu a vzájomným nastavením dorazovej matice a nastavovacej matice.

Na pripojených výkresoch je zobrazený príklad vyhotovenia tlakového spínača pre znečistené a stredne zahustené kvapalné zmesi, kde na obr. 1 je pohľad v náryse a na obr. 2 je zobrazený bokorys v reze.

Tlakový spínač sa vyznačuje tým, že do potrubia v mieste regulácie tlaku pretekajúcej kvapalnej zmesi sa pripojí elasticá valcová rúra 1, ktorá je zdeformovaná pásom 2. Pás 2 je plochou stranou a pozdĺžou osou položený na elasticú valcovú rúru 1 kolmo na pozdĺžnu os valcovej rúry 1. Jeden koniec pásu 2 je otočne uchytený na čape 3 pomocou upevňovacieho svorníka 4. Pohyblivý koniec pásu 2 ukončený pozdĺžnou drážkou 16 sa pohybuje po vodiacim svorníku 5. Pás 2 je vo východzej polohe opretý o dorazovú maticu 12 a pridržiavaný tlačnou pružinou 6, nasunutou na vodiaci svorník 5.

Tlačná pružina 6 je v predpätom stave zaistená nastavovacou maticou 7. Na pohyblivom konci pásu 2 je pripovnená dolná clonka 8 a horná clonka 10, pričom dolná clonka 8

zachádza do štrbinu dolného bezkontaktného mikrospínača 9 a horná clonka 10 zachádza do štrbinu horného bezkontaktného mikrospínača 11. Dolný bezkontaktný mikrospínač 9 je uchytený na kratšej konzole 13 a horný bezkontaktný mikrospínač 11 je uchytený na dlhšej konzole 14, pričom obidva mikrospínače 9, 11 sa posuvne nastavujú v smere pozdĺžnych osí konzol 13, 14. Na základovej doske 15 sú pevne pripovnené čap 3, vodiaci svorník 5, kratšia konzola 13, dlhšia konzola 14 a elasticá valcová rúra 1 je pritláčaná k základovej doske 15 pomocou pásu 2.

Tlakový spínač podľa vynálezu pracuje tak, že vo východzej polohe — bez pôsobenia sily od tlakovej zmesi — dolná clonka 8 zachádza do štrbinu dolného bezkontaktného mikrospínača 9. Pôsobením pretekajúcej tlakovej zmesi sa vytvorí sila priamo úmerná vytvorenej rovine ploche vo vnútri elastickej valcovej rúre 1 a tlaku prúdiacej kvapalnej zmesi. Vytvorená sila pôsobí prostredníctvom pásu 2 proti sile vytvorennej v predpätej tlačnej pružine 6. Prekonaním sily nastavenej v tlačnej pružine 6 sa pás 2 pootočí okolo upevňovacieho svorníka 4. Pri zvyšovaní tlaku kvapalnej zmesi sa horná clonka 10 zasunie do štrbinu horného bezkontaktného mikrospínača 11. Pri poklesu tlaku kvapalnej zmesi pružina 6 pritláči pohyblivý koniec pásu 2 do východzej polohy a dolná clonka 8 sa zasunie do dolného bezkontaktného mikrospínača 9. Signálmi z bezkontaktných mikrospínačov 9, 11 sa vykonajú opravné zásahy do regulovalanej sústavy.

Tlakový spínač podľa vynálezu umožňuje reguláciu tlaku injektážnych zmesí v baničve, reguláciu tlaku znečistených a stredne zahustených kvapalných zmesí v stavebnictve, najmä v nízkotlakových rozvodoch.

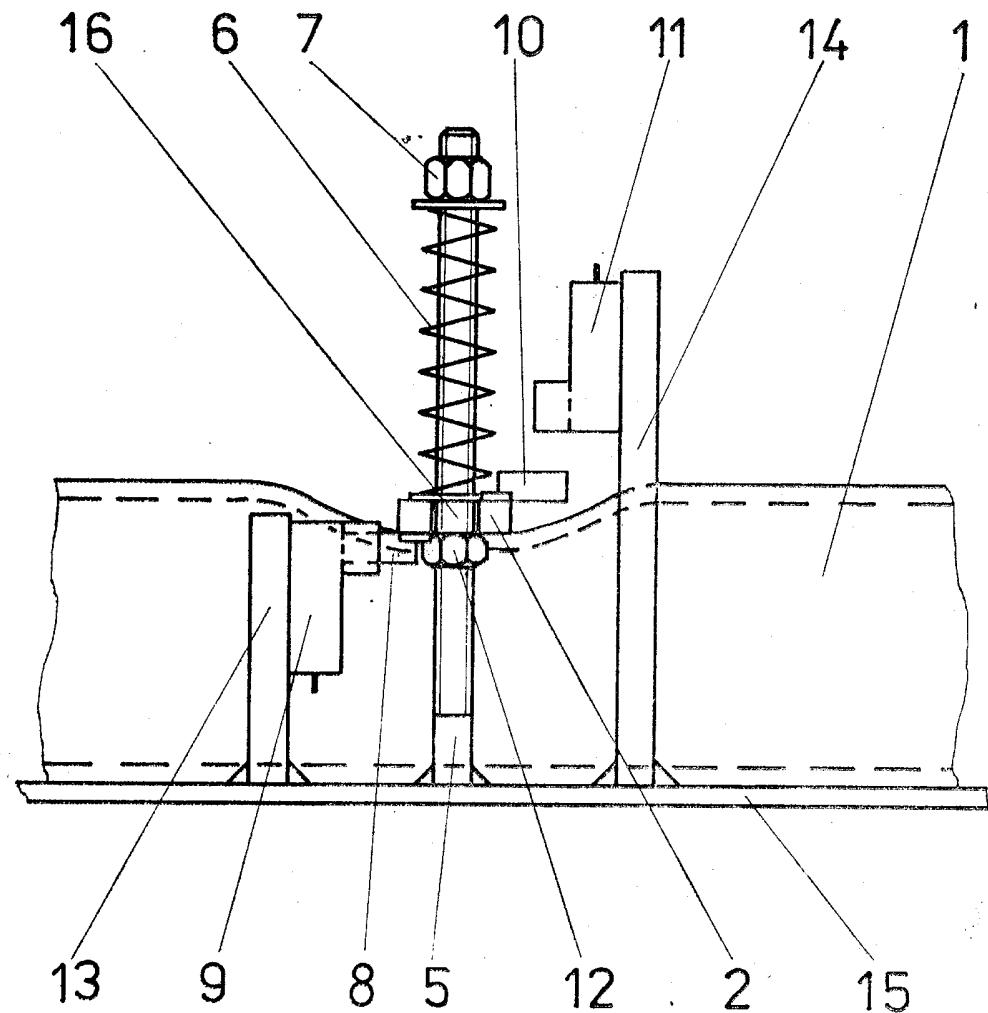
PREDMET VYNÁLEZU

1. Tlakový spínač pre znečistené a stredne zahustené kvapalné zmesi, ktorý sa vyznačuje tým, že do potrubia v mieste regulácie tlaku pretekajúcej kvapalnej zmesi je pripojená elasticá valcová rúra (1), na ktorú je kolmo na pozdĺžnu os elastickej valcovej rúry (1) pripovnený pás (2), pričom jeden koniec pásu (2) je otočne uchýtený na čape (3) pomocou upevňovacieho svorníka (4), druhý pohyblivý koniec pásu (2) ukončený pozdĺžnou drážkou (16) je pohyblivo uložený na vodiacom svorníku (5) pre pritláčanie valcovej rúry (1) k základovej doske (15), pričom na pohyblivom konci pásu (2) je pripovnená horná clonka

(10) a dolná clonka (8), ktorá je zasunutá do štrbinu dolného bezkontaktného mikrospínača (9) upevneného na kratšie konzole (13) a horný bezkontaktný mikrospínač (11) je upevnený na dlhšej konzole (14), pričom čap (3), vodiaci svorník (5), kratšia konzola (13), dlhšia konzola (14) sú upevnené na základovej doske (15).

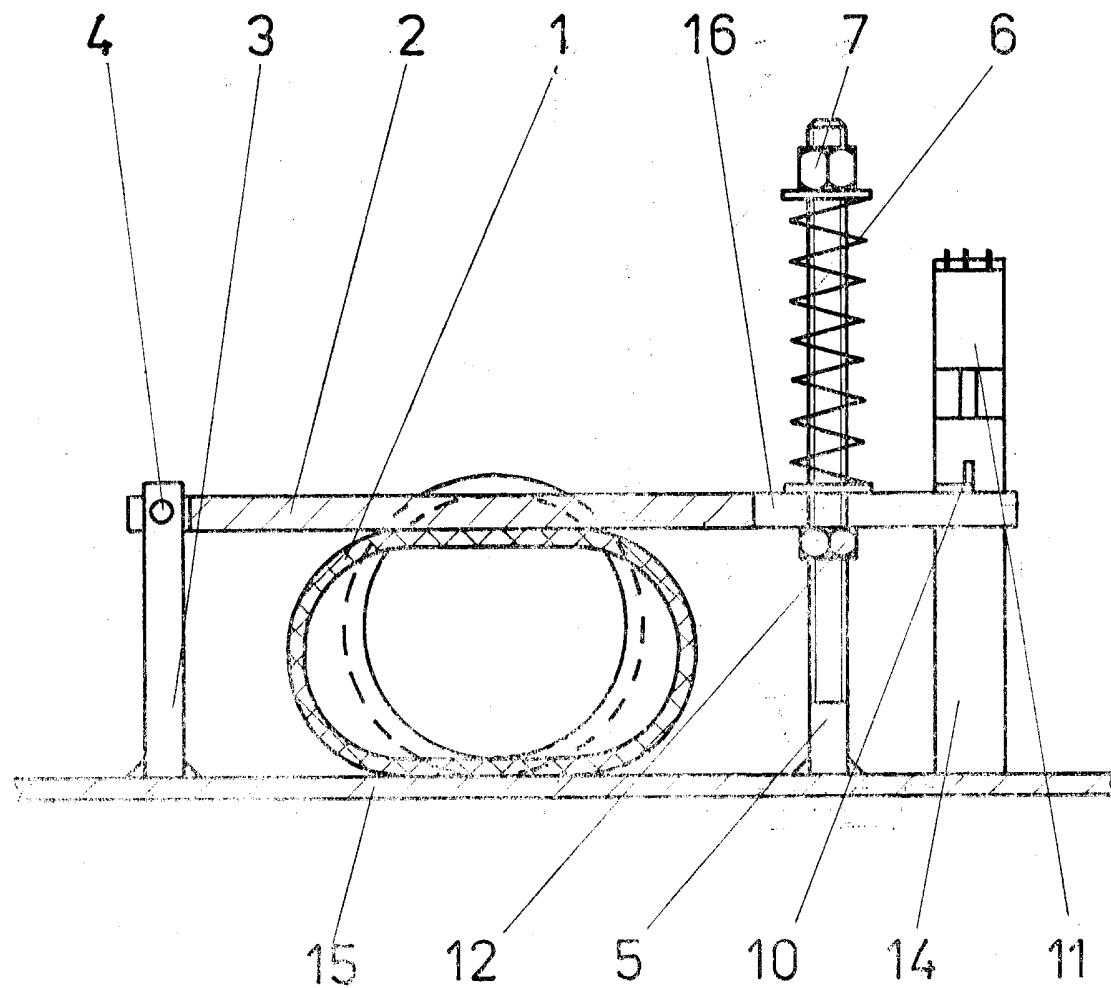
2. Tlakový spínač podľa bodu 1, vyznačujúci sa tým, že na vodiacom svorníku (5) je uložená dorazová matica (12), druhý pohyblivý koniec pásu (2) a nastavovacia matica (7), pričom medzi druhým koncom pásu (2) a nastavovaciou maticou (7) je uložená tlačná pružina (6) v predpätom stave.

258682

OBR.1

258682

OBR.2